

Haralds skírnarleidd.

»Skal eg vekja hann? Hann svezur so setan.«
Pápin stendur yvir songini, har ið sonurin liggur.

»Lat hann liggja,« heldur momman. »Tað er so tíðliga.« Hon reisist upp á albogan og hyggur at urinum. »Ikki meir enn hálvgrum fyra. Hann hevur sovið alt ov stutt. Minst til: hann er ikki meir enn 8 ár. Nei, lat hann liggja og fáa fullan svøvn — tað hevur hann betri av. Hann kemur nóg skjótt at læra sjógvin at kenna.«

Tað var henni ímóti, hvørja ferð talan var um at taka Harald við. Men henda morgun, ella nátt, var tað líkasum ein sær-ligur ótti á henni.

»Ja, ja. Tað verður, sum tú villt, góða. Men eg hevði lovað honum at koma við. Mær dámar ikki at lova børnum mínum nakað og so ikki halda lyfti mitt. Men tú hevur rætt. Tað er nakað tíðliga — hann hevur ikki fingið fullan svøvn. Veðrið er gott sjóveður, men ikki av tí finasta. Tað er nakað av gjálvi í sjónum, og hin líti er ikki heilt dyggur fyri sjóverk. Og vit fara langt í dag. Ætlanin er at fara til miðis.

Sov tú so víðari, líti heiggi. Tað er best, at tú verður eftiri í dag.«

Pápin boygdi seg niður yvir sonin og kysti hann. Sama gjordi hann við hini bornini: tveir smápiltar og tvær smágentur. Teir vóru ikki meir enn 3 og 4 ár, tær 9 og 11.

»Bornini eru tað dýrasta hjá einum fátækum manni,« helt hann við hini bornini: tveir smápiltar og tvær smágentur. Teir vóru ikki meir enn 3 og 4 ár, tær 9 og 11.

»Børnini eru tað dýrasta hjá einum fátækum manni,« helt hann við hini bornini: tveir smápiltar og tvær smágentur. Teir vóru ikki meir enn 3 og 4 ár, tær 9 og 11.

»Ansa tær nú, góða. Ger ikki nakað tungt arbeiði — tað toli tú ikki,« legði hann henni eina við. — Hon hevði ikki nógvar mánaðar eftir, til hon var búgvin at hvíla.

Hann fór.

»Ver nú ikki ov leingi burturi, so verði eg bangin,« rópti hon aftaná honum.

»Eg toli ikki at vera bangin,« legði hon spakuliga aftrat líkasum til sína sjálva.

»Eg havi tað gott,« hugsaði hon. »Óli er so góður við meg. Bara honum ikki berst okkurt ílt fyri í dag. Eg var so órólig, tá ið hann skuldi vekja líta Harald.« Hon smíltist við seg sjálva: Ja, Haraldur verður ikki blíður, tá ið hann vaknar og sær, at pápin er farin undan honum. Teir eru so góðir, báðir. Hann hongur uppi í pápanum. Alla staðni, har pápin er, har skal hann eisini vera. Hann gleddi seg nú so til at sleppa við. Alt gjárkveldið varð hann við at práta um, at hann skuldi sleppa við, og um, at Jógván — betri var, at hann ikki var við — hevði sagt, at teir fóru langt út til miðis í dag — — — Hon kundi ikki sovna aftur. Ein orkímlandi ótti var á henni. Tankar hennara

vórðu við at ringjast um Óla, bornini og heimidi í síni heild.

Uppfaringartíðin kom. Haraldur og systkin hansara vaknaðu — og brá er barnalund. Tá ið hann sá, at pápin var farin, skar hann í at gráta:

»Pápi hevði lovað, at eg skuldi sleppa við til útróðrar í dag,« græt hann.

»Tú kundi ikki sleppa við, tí bæði var tað so tíðliga hjá tær at fara upp, og so segði pápi tín, at veðrið ikki var heilt gott. Gjálvur var í sjónum, og tú ert ikki sjósterkur, líti mín,« helt mamman við hann — og so var hann sakinn avgjörd. Haraldur var vanur at lýða. Hann skilti, at foreldur hansara høvdu rætt, særliga í tí síðsta, at hann ikki var sjósterkur, og at tað ikki vildi verði nakar stuttleiki hjá honum at verði við, um gjálvur var í sjónum. Hann mintist aftur ta seinastu ferðina, tá ið hann mátti liggja allan dagin í skutinum og spýggja. Sóln og aldan í sjónum høvdu næstan tikið lívið úr honum.

Haraldur gekk í skúla annan hvønn dag. Hann hevði frí henda dagin, og tá ið hann var ein raskur drongur, tók hann leypin, ið pápin hevði gjørt honum, á nakkan og fór á heidina eftir einum eldi. Momman hevði sagt við hann, at hann skuldi vera aftur til degurdattíð — so kundi hann annars spæla á vegnum, sum hann vildi.

Haraldur leitaði sær vestur á Egg, har ið hann kundi síggja vestur í hav. Kanska hann kundi fáa eyga á bátin, pápin var við.

Hann sá bátar úti í haysbrúnni. Men skilti ikki, hvørjir teir vóru. Rætt var, sum pápin hevði sagt, gjálvur var í sjónum, og um miðdagin tók hann reiðiliga at ota veðrið. Á Sundinum breyt saman. Men hetta gjordi nú ikki Harald so bangnan, tí hann hevði høyrð faðir sín siga, at menn væl kundu rógva Sundið, sjálvt um tað breyt saman, bara teir ansaðu væl eftir at leggja á aftaná tað síðsta brotið frammanundan løgunum.

Um degurdattíðina var Haraldur heima aftur.

Tað fyrsta, ið momman spurdi, var, um hann hevði verið vesturi á Egg, um hann hevði sæð bátarnar vestanfyrri, og hvussu ið sjógvin var.

Haraldur segði, sum var. Bátar hevði hann sæð, men ongan kent. Veðrið var ótandi — og hann breyt á Sundinum.

»Breyt Sundið heilt saman,« spurdi momman við bangnari rødd.

»Ja, tað gjordi tað, momma. Men momma nýtist ikki at vera bangin. Pápin sigur, tað bilir ikki at rógva Sundið í brimi, bert ansað verður eftir løgunum,« troystaði Haraldur. Men hann var ikki heilt hugreystur kortini.

Óttin frá mommunni hevði vakt

iva í sál hansara. Tað kundi miseyðast við at ansa løgunum, hugsaði hann.

»Ja, bert ansa var væl eftir,« hugsaði momman. »Jógvan var so óskoytin og bráresin.«

Haraldur fór sær oman á stoð. Hann vildi taka ímóti pápanum, tá ið hann kom aftur at landi.

Momman hevði biðið hann skunda sær niðan fyrri at siga henni frá, tá ið pápin var komin. Hon gekk í ótta heima. Systrarnar royndu at ugga hana. Men tær vóru eisini vorðnar bangnar. Á mommunni hevði verið órógv allan dagin. Hon kundi ikki gera við tað. Tað var, sum eitthvørt ílt var í frættum.

Haraldur elskaði mommu sína. Hann orkaði ikki at síggja hana pinast, og hann bað so hjartaliga til Várbarra, at bátarnir skjótt máttu koma aftur, og at pápin mátti vera ímillum teir fyrstu.

Kveldið kom. Ein báturin fyrri, annar eftir, legði at landi. Hverja ferð ein bátur kom undan, leyp hjartað upp í hálsin á Harald í spenningi, um tað mundi vera bátur pápa hansara.

Men báturin, ið pápi Haralds var við, kom ikki.

Tað varð nátt og morgun aftur, — eingin bátur spurdist í aftur.

Óli og bátsmenn hansara vóru burturgingnir. Tað vóru øll greið yvir.

Móðurinnar ótti var gingin út. Hennara vón var brostin. Heima sat hon eftiri við fullum húsi av børnum — og einum undir hjartanum. Fátæk. Hvussu fátæk, vísti hon tiberur ikki enn. Men tað kundi ikki dyljast leingi.

Húsinu stóðu burturi. Hjálpin var eingin. Vanlukkuþryggingin og enn minni einkjubarnapeningurin vóru tá ikki lógfest. Einstakramanna miskunn og náðir og tær veiku mommuhendurnar vóru einkjubarnanna einasta trygging tá. Ein veik og ússalig trygging. Miskunnin var tá sum nú, sum Várbarra Guð veit: Teir, ið eiga, halda seg sum oftast einki hava at geva, men vilja í øllum tilfelli hava teirra. Hvussu tað annars ferst teimum, ið skulu gjalda, er nakað, ið ikki kemur teimum við.

Haraldur dugdi ikki at fata, at pápin var burturi við alla. Hann gjordi sær mangar tankar. Stundum var tað eitt røvaraskip, ið hevði tikið pápan og teir, ið við honum vóru. Pápin var so leiðis í fremmandum völdum. Var hann sjálvur stórrur, skuldi hann farið og hjálpt honum. Men pápin mundi fara at koma aftur kortini. Onkran kansin til at rýma mundi hann fara at fáa. Kanska hann kundi verða ein høvdingur hjá teim villu. So kundi hann gera, sum honum sjálvum lysti. Og onkran dagin, tá ið eingin vísti av, vildi hann so trúna inn á gólvíð hjá mommunni í fínum herkleðum

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

HØVEDKONTOR: THORSHAVN STIFTET 1906 AFDELING: TRANGISVAAĞ

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000

RENTE af Indskud paa Bankbog..... f. T. 3 1/2 % p. A. af Indlaan (3 Maaneders Opsigelse) f. T. 4 % p. A.

Indskud paa Bankbog og Indlaan modtages tillige paa følgende Pladser:

Fuglefjord hos	Brevsamler Fru Alma Rustin
Klaksvig	Sysselmand cand. jur. P. Petersen
Midvaag	Brevsamler Søren Danielsen
Sand	Brevsamler Edw. Hjalte
Sorvaag	Assurandør Daniel Nielsen
Vaag	Postekspediter A. Djuhuus
Vestmanh.	Brevsamler Fru Kristine Poulsen

við einum stórum herliði. Hvat mundi momman fara at siga tá?

— — — Har kom ein trolari. Kanska pápin var við honum.

— — — Solciðis kundi hann mangan dagin sita og »fantasera« niðri við strondina.

Men trolararnir komu og fóru, dagur fór aftaná dag, ár gingu og komu. Faðir Haralds var burturi og kom aldri aftur.

Dreymirir og vónin, hin teymaleysi »fantasiurin« hjá Harald bliknaði og stírnaði í teirri koldu vissu, at faðirinn var deyður. Bylgjan gav ikki rán sítt aftur. Hon varð verðandi hin hjartaleysi og gríðleysi myrðarin.

Sum so mangur, ið ongan góðan hevur, lærði Haraldur tíðliga at sleipa og knossast yvir evni. Men tað var nú ikki bara ringt í tí. Tað herði og stálsetti viljan og evniini og lærði hann at standa á egnum beinum. Slitið og knossið var nú tað, ið tað var: tungt og ofta mólmikið. Men tað, ið fall lyngri, var, at hann dagliga mátti síggja, hvussu móðirin mátti berjast og slíta seg út fyri at halda uppá pjokarnar. Sjei ár baksaði hon — — — og so hendi tað, at slitið og strevið ikki munaði longur.

Ein dagin, meðan tey sita og eta degurðar, kemur posturin við einum brevi til mommuna. — Hon lesur og bliknar og berjist ímóti ikki at missa vitid, meðan bornini vóru hjástødd. Ristandi hoykti hon seg niður á bríkina og stakk brevið inn undir turriklæðið og fór innar í kamarið.

Haraldur hevði sitið og hugt at mommu síni, meðan hon læs. Hann hevði sæð, hvussu litirnir skiftu í andlitinum, og hann ánaði, at tað mundi vera okkurt ringt, ið momman hevði fingið at frætla. Og sum altíð tók hann livandi lut í allari sorg og øllum trega, ið hann sá niva og pína mommu sína. Eina løtu aftaná, at mamman var farin innar í kamarið, reisti hann seg frá borðinum og fór aftaná hana. Hann linaði klinkuna á og læt dyrnar spakuliga upp. Hann sær mommuna liggja vónbrotna. Biðjandi vriggjar hon hendur sínar. Hann hoyrir hana siga:

»Harri, hví gjordi tú halta? Hvi hevur tú tilsteðað, at sakforari er beittur á meg fyrri at reka meg og míni elskuligu børn av húsinum?«

Uppaftur og uppaftur í saman hoyrir hann hana stynja í sorg síni:

»Hvar skulu vit fara? Hvar skulu børn míni fara?«

Og so sær hann hana reisast knappliga knýttandi hendur sínar móti loftinum, og hon rópar av allari meg síni:

»Forbannaðið verða tit, ið hjartaleysir fara trampandi yvir einkjur og faðirleys!

Forbannaðið verða tit, ið ríva út alt menniskjaligt úr hjarta tykkara, og sum vákka tykkum í túrum teirra faðirleysu og heimleysu.

Eg freistist at hanna her, o, Gud, ið gav okkum hesa lagnu!»

Hon vendi sær á og sær Harald, son sín, standa í durunum — so orkaði hon ikki meir, musklarnir sleptu. Hon small øvugt í gólvíð.

Haraldur sprakk til fyrri at lofta mommunni, men var ov seinur. Hovdið small í. Hann sprakk út eftir fólki at koma til hjálpar.

Leingi var, áðrenn hon rakuði við aftur — og tá kendi hon ongan. Læknin varð heimtandi. Hann segði, at hon hevði fingið ein sváran heilasjálva.

Hon lá nakrar dagar heima — so varð hon ford á sjúkrahúsið. Bornini stóðu grátandi eftir á stoðni, tá ið báturin róði hana út til skipið.

Tey sóu ikki móðirina aftur. Hon doyði stutt aftaná.

Sóknarstýrið kom saman fyrri at viðtaka at rinda kostnaðin til sjúkrahúsið og jarðferðina.

Tað skuldi so eisini kenna eftir, hvør ið kundi taka sær ókeypis av børnunum. Døturnar vóru vaksnar, høvdu longu verið úti og lænt. Onnur teirra var komin heim aftur til tey smærri systkini, tá ið momman varð ford á sjúkrahúsið. Men tey máttu út úr húsinum. Sakforarin hevði já longu selt tað.

Tær kundu bjarga sær sjálvum. Haraldur var 15 ár. Hann kundi eisini arbeiða fyrri føði sína hjá einum hvørjum, ið vildi hýsa honum. Teir tveir næstu beiggjarnir, ið nú vóru 10 og 11 ár, vildi vist onkur taka.